

Bölcs/balga, boldog/boldogtalan ember ABC

Életminőségünk őrzése, javítása és rontása

Amit-ahogy magyar nyelvünk a lényegből láttat

Életminőség vizsgálódások - 1.

Vörösmarty Mihály

SZABAD FÖLD

E ház, hová most lábamat teszem,
Fáradt fejem békén pihentetem,
Hol a konyhán barátságos tűz ég,
S mellette fürge gondos feleség;
E honi föld, mit szántok és vetek,
Hol hőt fagyot gyakorta szenvedek,
Mely táplál engem s kis szolgálomat,
S keblébe végre híven befogad;
E föld, e ház, e kert - megérhetém,
Akarta isten, hogy most mind enyém.
Nem ismerém e szót mind e napig:
A puszta lélek volt enyém alig.
Most bizton állok itt sajátomon,

És áldlak érte kétszer drága hon!
Talán nem adtam vért, nem őseim;
De fáradoztak híven kezeim;
S munkám után virító lett a föld,
Isten s embernek benne kedve tölt.
Szép a vetés, dús volt az aratás,
Sok gond után kedves vigasztalás.
Most már enyém e munkán vett örök,
Mit ím örömkönyűvel öntözök!
S ne mondja senki, hogy henyén talált:
Szolgáltam érte országot, királyt.
Majd gyermekimre szállnak javaim,
Rájok maradnak tartozásaim;
Adónkat, legyen bár pénz, munka, vér,
Örömmel adjuk biztos napokér';
S erős lesz országunk, nagy a király,
Hol ennyi ember boldog hont talál.

1843

*

Demagógia
Felelőtlen/számonkérhetetlen ígérek,
Amikkel választásokat, hatalmat lehet nyerni,
Illetve amivel regulázni lehet a hívők birkanyáját

*

Korbács

Ha nem hinnéd, hogy Isten szeme mindent lát
És nem rettegnél az örök túlvilági bűnhődéstől,
Akkor csakis a tiltott gyümölcsök ízét élveznéd

*

Mézesmadzag

Ráharapsz a csalétekre,
A várható juttatás-jutalom megszédít,
S teljesen eltompítja ösztönös veszélyérzeted

*

Hadaró - vontatott

Aki minden szót egyszerre mondana ki
Aki félórás szüneteket tart két szó között

*

Ami könnyen jött, az könnyen megy
Az ebül szerzett jószág meg ebül vesz el

*

Információs hatalom
Vagy alul, vagy félretájékoztatnak
Amúgy meg beledobnak a hírözönvízbe

*

Aszimmetria
Rólad mindent tudhatnak,
De te róluk ezen kívül szinte semmit

*

Étekfogó hiány
Sohasem tudható előre, hogy amit eszel,
Az éltető táplálék-e, avagy halálos méreg

*

Ételmérgezés és elkezelés
Hol hasmenést, hol székrekedést kapsz

*

Demarkációs vonal
A falutokat kettéosztják
És csak útlevéllal lehet(ne) átjárni innen oda

*

Nincs jó szél annak,
aki nem tudja, hogy merre akar hajózni

*

Egy csónakban, hajóban evezünk,
De van aki a fedélzeten napozik és habzsol,
A másik meg az alagsorban leláncolva gályázik

*

Álhír, rémhír, nem hírérték
Hírlapi kacsákat fogyasztasz reggelire

*

Kényszerzubbonnyban szerelmeskedni,
Gúzsbakötve táncolni, ugrálni, futni, úszni stb.

*

Felolvasógép

Ha elrepül a papírod, oda a „tudományod”...

*

Öntörvényű

Nem ismeri vagy nem tiszteli a törvényeket,

Se a természetieket, pl. a gravitációét, s lezuhan,

Se a társadalmiakat: így modortalansága kiközösíti...

*

Mindent tudni akarsz?

Ami nem tartozik rád – ami érdektelen

Pl. még azt is, hogy szeretkeznek a szüleid,
Mennyi a fűszál a réten, a hajsza a fejedben...

*

Vasárnapi apuka
Szereptévesztésben vagy és maradsz:
Atyai szigor helyett következetesen megengedő

(Így legyőzendő ex-feleséged hozod nehéz helyzetbe,

De később magad is iszod a levét,

A legvégén pedig mindenki kárt vall)

*

Majomszeretet
Kényeztetéssel nevelsz mihaszna kölköt
Amikor észbe kapsz, már kínkeserves igazítani

*

Örökkön örökké
Vagy takaréklángon vagy lobogva

*

Kekeckedő határőrség
A hónapokig tervezett utazásod megghiúsul,
Mert a vámós elrejtett zsebpénzt talál nálad

*

Gáz-álarcban
Már csak így lehet az utcán közlekedni

*

Nincs Ariadné fonal,
Ami eligazítana a bürokrácia labirintusaiban

*

Majdnem minden tilos,
Ami megengedett, az viszont kötelező

*

Fejtetőre állva
Szabad csak enni, inni és üríteni...

*

Mérges leszel, vagy és maradsz
Más hibája miatt magadat „bünteted”...

*

Az akarót repíti,
A nem akarót maga után vonszolja a Sors

*

Megtizedelés
Aki éppen a tízedik a sorban,
Azt a fegyelem erősítése végett lelövik

*

Pokoljáró dudás
B-lista, fekete lista
Deklassálás és Berufsverboten

*

Torkán akad
Se lenyelni, se kiköpni
Se megszokni, se megszökni

*

Ellendrukker
Nem a csapatodat buzdítod,
Hanem az ellenfelet ócsárlod, sértegeted
(amivel pedig az esetleges siker értékét csökkented)

*

Az igazság bunkója
A megsemmisítő kritika

nemhogy a további alkotástól,

de még az élettől is elveszi kedved

*

Száll a kakukk...

Cseberből egy nagyobb vödörbe

A fenyegető börtön elől diliházba menekülő

*

Modern – gőzerővel folyó - szerecsenmosdatás

*

Uniformis

Nem a katonához szabják a ruhát.

Nem. Hanem a katonát szabják a ruhához.

*

A katona nem fázik – csak úgy érzi

*

Kompromittálva

Te ugyan nem írtál alá besúgói vállalást,

De azért el-eljársz találkákra, hogy ezt elmondod

*

Messziről jött ember meséi

És aki a filozófusok között a legjobb fizikus

*

A tökéletes átlagember

Aki a statisztikai évkönyvből lép ki

*

Emberhajsza
Pusztuljon mindenki, ha közte van a bűnös

*

Az önismeretlen önelégült
És az örökké elégedetlen perfekcionista

*

Magánzárkában
Hermetikusan elkülönítve a külvilágtól
Hírt nem kaphatsz és nem is adhatsz stb.
Teljes az izoláció – még az őr sem szól hozzád.

*

Nyilvánosságba vetve
Mint a sorkatonaságnál anno,

Amikor még a WC ajtót sem szabadott bezárni
(Talán csak az éjszakai őrsgben hagytak magadra)

*

Más tollaival ékeskedsz – egy darabig
Majd jön a blama és a tartós szégyenfolt

*

Kínai örömforrás
Csak akkor és abban van örömed,
Ha pl. fájdalomig csavarod ki ujjadat,
Majd utána élvezed az alaphelyzetet...

*

Amit nem használsz, elsatnyul
Elsorvadnak kéz- és lábizmaid
Berozsdásodik az agyad-eszed,
Hamuvá válik az isteni szikra tüze,
S elkorcsosul benned a szeretet képessége

*

Carpe diem
Úgy élsz, mintha örökké élnél
Amit ma megtehetnél, halasztod holnapra

*

Carpe diem
Minden nap úgy élsz,
Mintha a mai nap lenne az utolsó,
Torkoskodsz, habzsolsz, kicsapongasz, tivornyázol stb.

*

Lassú víz partot mos
Anyád addig rágja a füled,
Míg elveid ellenére beadod a derekad

*

Hamar munka ritkán jó
A mű gyorsan kész, hamar feledésbe vész

*

Szerelmes háziasszony
Az étel vagy sótlan és nincs só,
Vagy visszacsinálhatatlanul elsózott

*

Két rossz párosítása
Svéd árak-adók és etióp munkabérek

*

Szamárlétra

Kapaszkodsz és nyalsz felfelé, taposol lefelé

*

Janicsár értelmiségi

Mint egy elrabolt és hazája ellen nevelt gyerek

*

- Tanár Úr! Én készültem!

(De pálcához nyúl az Élet Tanár Úr)

Nem az életnek, de az iskolának, a tanárnak tanulsz

*

Képzavaros

Az idő vasfoga elszállt felettünk

*

Egy kis hazugsággal indulsz,
De ez beindítja a lavinát és maga alá temet

*

Csak egy kavics van a cipődben,
Viszont megállás nélkül futtatnak, szalasztanak

*

Apád a saját képére teremtene, formálna,
S leteremt, és a képedre mászik, ha ellenkezel

*

Vak vezet világtalant
Vakok között félszemmel királykodsز

*

Szól a néprádió
Egész nap, mindenhol és lehalkíthatatlanul

*

Tantaluszi kín
Terített asztal mellett éheztetnek,
Esetleg még gúnyolnak, meg is aláznak...

*

Berufsverboten

Ehetsz, ihatsz, alhatsz, ölelhetsz,
De a hivatásod gyakorlásától eltiltanak...

*

Ez a világ olyan világ,
Hogy sokat ígér, keveset ad,
S az, amit ad, az is keserű

*

Ördögi kör
Azért iszol, mert bánatod van.
Azért vagy bánatos, mert iszol.

*

Idegen földön kell megnyomorodnod
S csak keservesen hullajtod könnyeid

*

Megszokta, mint cigány a verést.
Mindent megszoksz, soha nem szöksz.

*

Csillagok útján meghal, ki továbbmenni fél

*

Ávós emberismeret

Őrjítő bizonytalanságban tartanak

Nem tudhatod, mi van elhurcolt szeretteddel

*

Teli és üres kifogás

Jó kifogás, sose rossz...

*

Energiapazarlás

Belepistulsz abba, hogy jónak akarsz látszani

(Ajánlott olvasmány: Mikszáthtól A vén gazember)

*

Élelmes emberek élehetlenné teszik a Földet

*

Adósságcsapda

Rávehető vagy, hogy tovább nyújtózkodj a takaródnál

*

Nemzeti színű ekével szántanak a hátadon

*

Idegen istenkép

Elbirkásított, alattvalósított nép

Aki megadja a bankárnak, ami nem az övé

*

Kohlhaas Mihály

Egy lócsiszár virágvasárnapja

Legyen igazság és vesszen a világ

*

Sztepp

Csak lépcsőről lépésre

Ha szakadék előtt áll, akkor sem ugrik

*

Fokozatok

Halott, halottabb, leghalottabb, legesleg...

*

Nem szabad, nincs választás

Valami vagy kötelező, vagy tilos

*

Akinek nincs humora, az bármi rosszra képes?

*

Elsózott vagy sótlan étel és élet

*

Hírlánc: aki hallja, adja át

*

Csak egy gyenge láncszem van

*

Kihúzzák a méregfogadat

*

Szabadúszó egy üres medencében

*

Már énnékem jól van dolgom,

Nem parancsol senki,

Mikor mondják: mars ki Jankó,

Nekem ki kell menni...

*

Úgy áll rajtad a ruha, mint tehénen a gatya

*

Prokruztész ágya

A katonát szabják a ruhához

*

A bürokrácia labirintusa – Ariadné fonal nélkül

*

A kákán is csomót keres

*

Arcul csapva és szembeköpvé mindenütt

*

Amihez érsz, az menten arannyá válik

*

Most tél van és csend és hó és halál.

A föld megőszült;
Nem hajsزالanként, mint a boldog ember,
Egyszerre őszült az meg, mint az isten,
Ki megteremtven a világot, embert,
E félig istent, félig állatot,
Elborzadott a zordon mű felett
És bánatában ősz lett és öreg.

(Vörösmarty Mihály)